

Alv-selvityshankkeen kuuleminen (VM062:00/2024) kuuleminen 21.3.2025

Kaupan liitto

Reaaliaikaisen alv-raportoinnin toteutus EU-kaupassa

- Selvityshankkeella on liityntä digiajan arvonlisäverotusta koskevaan EU:n arvonlisäverodirektiivimuutokseen. Kyseinen kokonaisuus sisältää mm.:
 - Pakollisena sähköiseen laskutukseen perustuvan transaktiokohtaisen digitaalisen alv-raportoinnin.
- Laskulla ja tätä kautta raportoinnissa vaadittavien tietojen tulee olla sellaisia, joiden keräämiseen yrityksellä on jo olemassa tarve.
- Laskujen raportointi tulisi rajata ainoastaan myyntilaskuihin.
 - Ostolaskujen raportointi ongelmallista mm. laskun tarkistamiseen liittyvien prosessien aikataulujen näkökulmasta. Lisäksi ostolaskudatan sisältöön myyjä ei voi vaikuttaa.
 - Ostotiedot rajattu myös poistuvan yhteenvetoilmoituksen ulkopuolelle.

Kotimaan reaaliaikainen alv raportointi heikentäisi suomalaisten yritysten kilpailukykyä

Kansallinen reaaliaikainen alv-raportointi lisää yritysten hallinnollista taakkaa – Kaupan ala suhtautuu siihen kielteisesti

- Suomessa veronmaksusmyönteisyys ja -kuuliaisuus ovat maailman kärkitasoa. Tämä näkyy konkreettisesti arvonlisäverovajeessa, joka on Suomessa on EU mediaaniin verrattuna hyvin alhainen.
 - Verohallinnon omien laskelmien mukaan vuonna 2020–2022 alv-vaje oli vähintään 3 prosenttia, josta noin 1 prosenttiyksikkö on verovelkojen osuus.
- Suomen Verohallinto kykenee tekemään tarvittavan uskottavaa verovalvontaa nykyisellä alv-ilmoituksen tietoihin ja muihin vertailutietoihin (mm. VIES-järjestelmä EU-kauppaa koskien) perustuvalla riskiperusteisella valvontamallillaan.

Kansallinen reaaliaikainen alv-raportointi lisää yritysten hallinnollista taakkaa – Kaupan ala suhtautuu siihen kielteisesti

- Reaaliaikainen alv-raportointi tarkoittaisi yrityksillä merkittäviä järjestelmä- ja prosessimuutoksia laskujen käsittelyyn sekä kirjanpitoon liittyen -> lisää yritysten hallinnollista taakkaa ja näin ollen myös kustannuksia
 - Hallinnollisen taakan kasvu korostuu suurilla yhtiöillä/konserneilla, joilla sekä myynti- että ostolaskujen volyymi on merkittävä. Mutta myös mikro- ja pienyrityksillä, joissa ei ole käytössä reaaliaikaisen alv-raportoinnin edellyttämiä järjestelmiä tai laskuja.
- Reaaliaikaisuus raportoinnissa tarkoittaisi sitä, että laskujen oikeellisuuden tarkastaminen yrityksen sisäisissä prosesseissa hankaloituisi merkittävästi ja lisäisi yritysten virheellisesti arvonlisäverotuksellisesti käsiteltyjen tapausten määrää ja sitä kautta virheellisten alv-ilmoitustietojen määrää sekä niiden jälkikäteistä oikaisu/korjaustarvetta.
 - Lisää hallinnollista taakkaa ja kustannuksia

Kansallinen reaaliaikainen alv-raportointi lisää yritysten hallinnollista taakkaa – Kaupan ala suhtautuu siihen kielteisesti

- Yritysnäkökulmasta arvonlisäverotukseen liittyvät sisäiset kontrollit painottuvat prosessin loppupäähän kauden transaktiomassaan kohdistetaan tietyt tarkistukset ja tarvittaessa alv-koodeja korjataan ennen arvonlisäveroilmoituksen antamista.
- Jos transaktiokohtainen tieto välittyisi Verohallinnolle suoraan järjestelmistä reaaliaikaisesti, ei kontrollien suorittaminen jälkikäteen kausittain olisi enää toimiva ratkaisu, vaan alv-prosessissa kontrollit pitäisi rakentaa prosessin alkupäähän
 - Transaktion alv-käsittelyn oikeellisuus pitäisi pystyä varmistamaan jo tiliöintivaiheessa.
 - Tämä olisi valtava muutos yrityksen prosesseille
 - Lisää hallinnollista taakkaa ja kustannuksia

Kansallinen reaaliaikainen alv-raportointi lisää yritysten hallinnollista taakkaa – Kaupan ala suhtautuu siihen kielteisesti

- Mikäli reaaliaikainen alv-raportointi ulotetaan kotimaan myynteihin raportointitaakka lisääntyy.
 - Lisää raportointia lisää yritysten hallinnollista taakkaa ja kustannuksia
 - Hallinnollista taakkaa on pyritty EU-tasolla vähentämään, jotta kilpailukyky säilyy muuhun maailmaan nähden (esim. omnibus)

Yritysten hallinnollista taakkaa ja kustannuksia ei ole syytä kasvattaa viranomaisten tavoitteiden täyttämiseksi. Reaaliaikaisesta raportoinnista arvonlisäveron kannossa on syytä pidättäytyä.

Selvityshankkeessa huomioitavaa

- kotimaan reaaliaikainen alv-
raportointi**

Selvityshankkeessa huomioitavaa

- Reaaliaikaisen arvonlisäveron ilmoittamista ei tulisi koskaan ulottaa B2C-kuluttajakauppaan.
 - ei ole arvonlisäveroa vähentävää osapuolta, jonka kautta tiedon oikeellisuus olisi todennettavissa.
- Ilmoitusvelvollisuuden ei tulisi koskea mikroyrityksiä / pieniä yrityksiä, joita ei tulisi velvoittaa kirjanpitotoimistojen asiakkaiksi puhtaasti reaaliaikaisen alv-ilmoittamisen vuoksi.
 - Mikroyrityksillä/yksinyrittäjillä hallinnollisen taakan kasvu kustannuksineen johtaa helposti toiminnan loppumiseen.

Selvityshankkeessa huomioitavaa

- Tiedon keräämiselle tulee olla selkeä käyttötarkoitus, ja kerättyä tietoa tulee myös hyödyntää. Tiedon hyödyntämisen hyöty-panossuhdetta tulee tarkastella kriittisesti.
- Ostolaskut rajattava ulkopuolelle. Niiden osalta EDlyhteydet ovat toimittajakohtaisia ja toimittajia on useita satoja.
- Päällekkäistä raportointia ja hallinnollisen taakan kasvua tulee hillitä poistamalla merkittävä osa alv-ilmoituksella kerättävistä tiedoista mm.
 - Vero kotimaan myynnistä verokannoittain
 - 0-verokannan alainen liikevaihto
 - Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin
 - Palvelujen myynnit muihin EU-maihin
 - Rakentamispalvelun ja metalliromun myynnit

Selvityshankkeessa huomioitavaa

- Raportointia varten rakennettavan järjestelmän tulisi mahdollistaa tällä hetkellä alv-sääntelyssä hyväksytyt laskutusmuodot:
 - Koontilaskut
 - Itselaskutus
 - Kolmannen osapuolen laatimat laskut
- Oltava selkeä linjaus siitä miten raportointivelvollisuus jakautuu itselaskutuksen ja kolmannen osapuolen laatimien laskujen osalta.
- Verohallinnolle välitettävien laskujen/laskudatan perusteella verovelvollisen tulisi saada luottamuksensuojaa.
 - Mahdollinen esitäytetty alv-ilmoitus ei vähennä yritysten hallinnollista taakkaa, jos yrityksellä säilyy vastuu tietojen oikeellisuudesta.
- Verotarkastusten tulee nopeutua ja niiden määrän vähentyä.

Selvityshankkeessa huomioitavaa

- Raportointiformaatilla, jonka mukaan tiedot tultaisiin välittämään, olisi suuri merkitys hallinnollisen taakan lisääntymisen tasoon. Selvitettävä myös vaihtoehtoja, jotka eivät edellytä pakollista sähköistä laskutusta.

Mikäli alv-raportointitaakan lisääminen etenee negatiivisista vaikutuksista huolimatta, tulisi kolmen vuoden ajan kerätä kokemuksia siitä, kuinka reaaliaikainen ilmoittaminen toimii EU-kaupassa ennen suunnitelmia sen laajentamisesta kotimaan kauppaan. Auttaisi välttämään suuret virheet ja havaitsemaan mahdolliset hyödyt.